

Bruxelles, den 28.2.2013
COM(2013) 103 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL DET EUROPÆISKE RÅD

Handels- og investeringshindringer - rapport 2013

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL DET EUROPÆISKE RÅD

Handels- og investeringshindringer – rapport 2013

INDLEDNING

I 2012 fremlagde Kommissionen sin anden rapport om handels- og investeringshindringer for Det Europæiske Råd. Rapporten gennemførte, ligesom den første, et mandat, der var givet i strategien Europa 2020¹, som efterfølgende blev taget op i Kommissionens meddelelse "*Handel, vækst og verdensanliggender*"². På grundlag af denne meddelelse var der en forpligtelse til "*fra 2011 og fremefter [at] fremlægge en årlig rapport om handels- og investeringsbarrierer til Det Europæiske Råds forårsmøde som vores vigtigste værktøj til at overvåge handelshindringer og protektionistiske foranstaltninger og udløse passende håndhævelsesforanstaltninger*".

Formålet med rapporten er at sætte fokus på en række væsentlige hindringer, som virksomheder i Den Europæiske Union (EU) står over for, og mere generelt at skabe større opmærksomhed om, hvor vigtigt det er at tackle handelshindringer på en sådan måde, at virksomhederne får mulighed for fuldt ud at høste frugterne af det globale marked ikke kun i overensstemmelse med de resultater, man på multilateralt eller bilateralt niveau har forhandlet sig frem til med EU's handelspartnere, men også med de forpligtelser, man har påtaget sig i andre fora med henblik på at fremme frihandel, f.eks. inden for rammerne af G20-møder.

I betragtning af den langvarige økonomiske stagnation i EU er denne tredje rapport så meget desto vigtigere som en søjle i vores strategi for markedsadgang og som et supplement til EU's ambitiøse forhandlingsdagsorden. Som påpeget i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene om eksterne kilder til vækst³ vil bidraget fra den eksterne efterspørgsel til den økonomiske udvikling nødvendigvis vokse i fremtiden, da 90 % af den globale økonomiske vækst forventes at blive skabt uden for EU inden 2015. Desuden skal EU som følge af udbredelsen af indbyrdes afhængige regionale og globale forsyningskæder bekræfte sin fremtrædende rolle som en væsentlig værdiskaber på globalt plan inden for fremstillingsvirksomhed, FoU, design, logistik osv. Med henblik på at konsolidere dette potentiale fuldt ud er stærkere forbindelser til de nye globale vækstcentre – som i vidt omfang var omfattet af rapporten om handels- og investeringshindringer fra 2012 – derfor afgørende med hensyn til at sikre et holdbart økonomisk opsving i EU.

Med henblik herpå gives der i denne tredje udgave af rapporten om handels- og investeringshindringer (2013) en oversigt over de opnåede fremskridt med hensyn til hindringer, der blev fastslået i tidligere udgaver af rapporten om handels- og investeringshindringer (2011 og 2012), og som fortsat giver anledning til problemer for EU's

¹ "*Fra 2011 og derefter hvert år før Det Europæiske Råds forårsmøde vil der blive fremlagt en rapport om handels- og investeringshindringer med forslag til, hvordan markedsadgangen og de reguleringsmæssige rammer kan forbedres for EU's virksomheder*" i [Europa 2020 – En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst](#).

² [Handel, vækst og verdensanliggender](#), KOM(2010) 612 af 9.11.2010, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0612:FIN:DA:PDF>.

³ [Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene "External sources of growth, Progress report on EU trade and investment relationships with key economic partners"](#), 2012, http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2012/july/tradoc_149807.pdf.

eksportører og ikke hidtil har kunnet løses fuldstændigt. Endvidere sættes der i rapporten for 2013 også fokus på en række nye hindringer, som viste sig i 2012 og bør være genstand for en fælles aktion og en politisk prioritering fra både Kommissionens og medlemsstaternes side på visse centrale markeder.

Denne rapport's fokus på nogle af EU's strategiske partnere betyder naturligvis ikke, at der bør ses bort fra hindringer på andre markeder. Kommissionen deltager tværtimod aktivt i forhandlinger med en langt bredere gruppe af handelspartnere for at forbedre markedsadgangsbetingelserne for EU-virksomheder, der stadig konfronteres med en lang række handelshindringer.

Overvågning af handelshindringer

Rapporten om handels- og investeringshindringer er én af rækken af rapporter, der vurderer, overvåger og tackler de handelshindringer, som EU's eksportører står over for. Disse rapporter forfølger forskellige mål, selv om de uvilkårligt overlapper hinanden i en vis udstrækning:

For det første, og som nævnt ovenfor, sætter rapporten om handels- og investeringshindringer fokus på en række væsentlige hindringer, som EU-virksomheder står over på et begrænset antal markeder. Den har til formål at skabe større opmærksomhed på politisk plan om, hvor vigtigt det er at tackle disse hindringer som prioriteret område.

For det andet er overvågningen af potentielt handelsrestriktive foranstaltninger⁴ (niende rapport offentliggjort i juni 2012) en mere bredt anlagt rapporteringsøvelse, som har til formål at afdække foranstaltninger vedtaget på baggrund af den finansielle og økonomiske krise. Denne rapport viste, at protektionisme var i stigning på mange af vores partners markeder, navnlig på grundlag af gennemførelsen i flere vækstøkonomier af industripolitikker, der ofte var baseret på krav om lokalt indhold og praksis med importsubstitution.

For det tredje har GD for Handel i forbindelse med strategien for markedsadgang og for første gang i 2009 efter en specifik anmodning fra Rådet også foretaget en mere omfattende "undersøgelse af de vigtigste hindringer". Den resulterede i en samlet udvælgelse af 220 hindringer på 32 markeder. Formålet er at prioritere blandt handelsspørgsmål ved med input fra medlemsstater og virksomheder at opstille prioriterede lister, der ikke overstiger 10 hindringer pr. land, for at fokusere på de mest økonomisk og juridisk relevante hindringer. Listen gennemgås regelmæssigt og ledsages af "nodeblade" til medlemsstaternes brug for at sikre, at der sendes samordnede budskaber. Denne undersøgelse omfatter naturligvis hindringer i de seks lande, der er behandlet i rapporten om handels- og investeringshindringer, samt hindringer i f.eks. Ukraine, Indonesien, Mexico, Thailand eller Israel.

Ligesom i rapporten fra 2012 fokuserer denne rapport på hindringer for markedsadgang hos nogle af EU's strategiske partnere, dvs. Kina, Indien, Japan, Brasilien⁵, Rusland og De Forenede Stater (USA), af tre hovedårsager. For det første repræsenterer disse udvalgte partnere EU's vigtigste eksportmarkeder med hensyn til varer (40,9 % af eksporten af varer i 2010), tjenester (40,0 %) og direkte udenlandske investeringer (FDI) (41,1 % af udadgående FDI): USA er EU's største eksportmarked, Kina det næststørste, Rusland det fjerdestørste, Japan det sjette største, Indien det ottendeste og Brasilien det niendeste eksportmarked.

⁴ trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2012/june/tradoc_149526.pdf.

⁵ Og i nogle tilfælde Argentina/Mercosur.

	Andel af EU's eksport af varer (2010)	Andel af EU's eksport af tjenester (2010)	Andel af EU's udgående FDI (2010)
USA	18,0%	23,9%	28,8%
Kina	8,4%	4,2%	1,8%
Rusland	6,4%	4,3%	2,9%
Japan	3,3%	3,7%	2,3%
Indien	2,6%	2,0%	0,8%
Brasilien	2,3%	1,8%	4,5%
Andre	59,1%	60,0%	58,9%
I alt (mia. EUR)	1349,6	531,0	4152,0

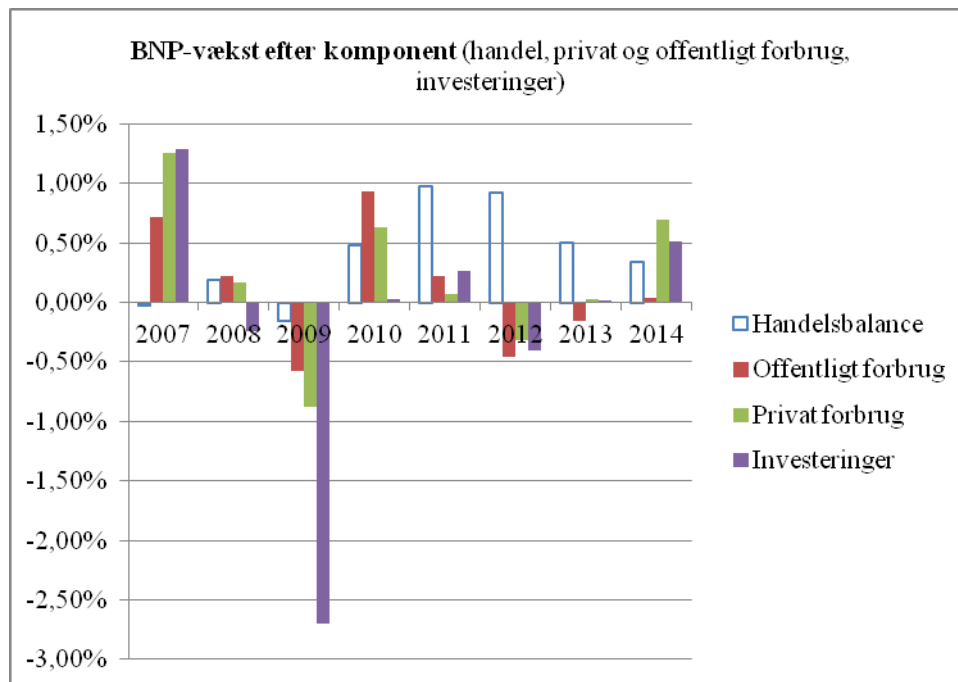
For det andet har EU blandt sine ti største eksportmarkeder allerede præferencehandelsforbindelser med de andre partnere: Norge og Schweiz har adgang til det indre marked via henholdsvis aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde og særlige aftaler; toldunionerne med Tyrkiet; og siden 2011 frihandelsaftalen med Sydkorea. Handelsrelationerne med disse fire partnere lettes derfor af specifikke handelsinstrumenter, som giver yderligere muligheder for at tackle handelshindringer, i modsætning til de seks centrale partnere, der fremgår af denne rapport.

EU's eksport af varer til resten af verden (2010)		
	mia. EUR	%
USA	242,3	18,0%
Kina	113,3	8,4%
Schweiz	105,4	7,8%
Rusland	86,1	6,4%
Tyrkiet	61,2	4,5%
Japan	43,9	3,3%
Norge	41,9	3,1%
Indien	34,8	2,6%
Brasilien	31,4	2,3%
Sydkorea	28,0	2,1%
Andre	561,3	41,6%
I alt	1349,6	100,0%

Endelig repræsenterer disse strategiske partnere markeder med stærkt vækstpotentiale for EU's handel og investeringer. Nye vækstlande såsom Brasilien, Indien, Kina og i en vis udstrækning Rusland, dvs. de såkaldte BRIK-lande, vil således fortsat tegne sig for en stigende andel af EU-virksomhedernes fremtidige muligheder. I perioden 2007-2011 lå Kinas BNP-vækst i gennemsnit på 9,3 %, Indiens på 6,9 %, Ruslands på 4,3 % og Brasiliens på 2,7 % ifølge Verdensbanken⁶. Omvendt faldt EU's BNP med 0,2 % i gennemsnit i perioden og kan gå i stå i de kommende tre år med en årlig vækst på 0,4 % i gennemsnit i perioden 2012-2014 ifølge Kommissionen prognoser fra efteråret 2012⁷. Dette betyder, at eksporten til disse lande forventes at spille en afgørende rolle som drivkraft for EU's fremtidige eksportvækst, som skønnes at ligge på gennemsnitligt 3,6 % i perioden 2012-2014. Handelsbalancen har ikke kun afbødet virkningerne af krisen siden 2010, men forventes også at blive den vigtigste drivkraft for vækst i 2013, som den var i 2011 og 2012.

⁶ data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG/countries?display=default.

⁷ ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/pdf/ee-2012-7_en.pdf.

Handelen med de strategiske partnere, der fremgår af denne rapport, har imidlertid langt fra, selv om den er betydelig, nået sit fulde potentiale, til dels på grund af, at disse markeder vokser ekstremt hurtigt – og må forventes fortsat at gøre dette – men hovedsagelig på grund af, at de ikke er tilstrækkeligt åbne for eksport fra EU. Den omstændighed, at denne tendens er blevet bekræftet i 2012, og at situationen er blevet yderligere forværret på en række af disse centrale markeder, gør det berettiget igen i år at have fokus på dette begrænsede antal partnere.

EU-virksomheder konfronteres stadig alt for ofte med store hindringer for adgangen til disse udenlandske markeder. Hindringerne er normalt i form af ikke-toldmæssige hindringer (NTB'er), såsom tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, besværlige toldprocedurer eller en svag håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder (IPR). EU har ihærdigt taget disse spørgsmål op inden for rammerne af partnerskabet for markedsadgang. Men i betragtning af at disse hindringer ofte breder sig inden for områder, hvor den multilaterale handelsdisciplin fortsat er ret ufuldstændig – som f.eks. i forbindelse med offentlige indkøb og eksportrestriktioner – er videreudviklingen af discipliner, der går ud over det nuværende WTO-regelsæt, via vores dagsorden for handelsforhandlinger fortsat en overordnet prioritet.

I det seneste år og parallelt med sin håndhævelsesindsats har EU derfor proaktivt videreført sin ambitiøse forhandlingsdagsorden. Frihandelsaftalen med Korea trådte i kraft den 1. juli 2011 og er allerede begyndt at give EU-virksomheder og -forbrugere markante økonomiske fordele. Bilaterale handelsaftaler blev indgået med Mellemamerika samt Peru og Colombia, og disse aftaler blev godkendt af Europa-Parlamentet i december 2012. Forhandlinger med Ukraine om en vidtgående og bred frihandelsaftale (DCFTA), herunder vidtgående discipliner vedrørende tekniske og lovgivningsmæssige spørgsmål, er blevet afsluttet, og i december 2012 blev forhandlinger med Singapore om en frihandelsaftale afsluttet. Handelsforhandlinger med Canada er i slutfasen. I mellemtiden pågår der stadig forhandlinger med Indien, Mercosur, Malaysia, Armenien, Georgien og Moldova, og der blev indledt forhandlinger med Vietnam i 2012. I december 2011 gav Rådet bemyndigelse til at indlede DCFTA-forhandlinger med Marokko. Med hensyn til Japan gav Rådet i forlængelse af en

frugtbar screeningundersøgelse, herunder specifikke bestemmelser vedrørende ikke-toldmæssige hindringer, bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en frihandelsaftale i november 2012. Med hensyn til USA, EU's største handelspartner, er man nu ved at forberede igangsættelsen af forhandlingerne om en frihandelsaftale. Arbejdsgruppen på højt plan om vækst og beskæftigelse har nu afgivet sin endelige rapport, hvori det anbefales at indlede forhandlinger om et omfattende transatlantisk handels- og investeringspartnerskab.

Der er indledt forberedende drøftelser med Tunesien, Jordan, Egypten og Marokko med henblik på at indlede DCFTA-forhandlinger, så snart landene er parat. Endelig pågår der også drøftelser med Indonesien, Thailand og Filippinerne med henblik på eventuelle handelsforhandlinger, som vil supplere denne udfordrende dagsorden for frihandelsaftaler i ASEAN-regionen. Ruslands optagelse i WTO, en vigtig begivenhed på handelsområdet i 2012, har åbnet nye perspektiver for de igangværende forhandlinger om en ny aftale, der skal afløse partnerskabs- og samarbejdsaftalen. I forlængelse af drøftelser på topmødet mellem EU og Kina er der arbejde i gang med henblik på at indlede forhandlinger om en selvstændig investeringsaftale. Endelig med hensyn til de to største økonomier i verden, USA og Kina, er EU med begge inddraget i dialog på højt niveau, som bl.a. vedrører hindringer for markedsadgang.

Handelsforhandlinger skal følges op af håndhævelse for at garantere, at EU indgår i globale værdikæder, og sikre stabile og pålidelige rammebetingelser for forretningsaktiviteterne på globalt plan. Uden en dynamisk håndhævelsesstrategi, som gennemføres sideløbende via handelsdiplomati, tvistbilæggelse og forhandlinger og indebærer foranstaltninger på forskellige niveauer, herunder på det højeste politiske niveau, navnlig på topmøder med tredjelande, kan EU ikke garantere de lige vilkår, den skylder erhvervslivet på det globale marked. Kommissionen, medlemsstaterne og industrien skal fortsat samarbejde i overensstemmelse med strategien for markedsadgang for at sikre, at hindringer i tredjelande fjernes, og at forsøg på at anvende nye hindringer imødegås. På denne måde vil EU-virksomheder få bedre adgang til hurtigt ekspanderende udenlandske markeder og effektivt bidrage til EU's økonomiske opsving.

Denne tredje udgave af rapporten om handels- og investeringshindringer har følgende struktur: I afsnit 1 beskrives de opnåede fremskridt med hensyn til hindringer, der blev fastslået i den seneste rapport, og optioner for yderligere aktioner, hvor man endnu ikke har opnået tilfredsstillende fremskridt. I afsnit 2 fastslås en række andre hindringer, der kan indgå som prioriterede aktioner fremover. I afsnit 3 undersøges det, hvordan de redskaber, der er til rådighed, kan kombineres for at tackle handelshindringer på den mest effektive måde.

1. HINDRINGER I 2012: HVILKE FREMSKRIDT HAR MAN NÅET?

I rapporten om handels- og investeringshindringer fra 2012 blev der peget på 25 hindringer i forbindelse med seks handelspartnere/regioner (USA, Kina, Japan, Indien, Rusland og Brasilien/Argentina). Disse hindringer blev anset for at være af stor betydning for EU-virksomheder på grund af deres potentielle økonomiske eller systemiske virkninger og den strategiske betydning af de lande, hvor disse hindringer var dukket op. Disse markedsadgangsspørgsmål er blevet opprioriteret til nøgleprioriterede områder i EU's bilaterale handelsrelationer med de pågældende lande. Dette betyder, at Kommissionen systematisk har rejst dem på alle bilaterale møder, ofte helt op til det højeste politiske niveau (f.eks. på topmøder). Desuden bør det også nævnes, at der med Ruslands optagelse i WTO

den 22. august 2012 er skabt mulighed for at løse mange længe uafklarede spørgsmål om markedsadgang, selv om der er opstået nye hindringer i løbet af denne proces.

I dette afsnit vil der blive rapporteret om de fremskridt, der er opnået i løbet af 2012. I nogle tilfælde har fremskridtene betydet, at en hindring er fjernet fuldstændigt. I andre tilfælde er der opnået en vis forbedring, mens dele af hindringen fortsat findes. Med hensyn til nogle få hindringer er situationen forværret sammenlignet med sidste år, på trods af at der er gennemført en række aktioner. Analysen i dette afsnit vil blive gennemført på grundlag af disse tre kategorier, afhængigt af hvor store fremskridt der er opnået.

a. Hindringer, hvor man har opnået væsentlige fremskridt

Med hensyn til **Kina** kan der konstateres en positiv udvikling i EU's indsats vedrørende eksportrestriktioner for **råvarer**. En WTO-tvistbilæggelsessag blev indledt den 23. juni 2009 af EU og USA, og senere af Mexico. Den 31. januar 2012 støttede appelinstantens rapport alle de centrale påstande, som EU havde fremsat, og bekræftede panelets konklusioner fra juli 2011. Den bekræftede, at Kinas eksportrestriktioner for en række industrielle råvarer var i strid med Kinas WTO-forpligtelser, og at restriktionerne ikke kunne begrundes i miljøbeskyttelsesmæssige eller bevaringspolitiske hensyn. Dette var en meget betydelig økonomisk og systemisk succes, idet regler, som Kina var gået med til at overholde ved optagelsen i WTO, blev håndhævet. Kina havde fået indtil den 31. december 2012 til at gennemføre forpligtelserne og bebudede ved udgangen af året gennemførelsesforanstaltninger, som fjerner eksportafgifterne og kvoterne. Kina omfatter imidlertid næsten alle produkter, der tidligere var omfattet af en kvote, af krav om eksporttilladelser. Kommissionen vil fortsat overvåge situationen og udviklingen i forbindelse med eksporten nøje, og navnlig de nyligt indførte krav om eksporttilladelser.

Den 13. marts 2012 blev der indledt endnu en sag mod **Kina**, da EU, USA og Japan anmodede om høringer vedrørende Kinas eksportrestriktioner for sjældne jordarter, wolfram og molybdæn. Der er nedsat et panel, og en afgørelse forventes i slutningen af 2013.

Med hensyn til **Indien** fremgik det af sidste års rapport om handels- og investeringshindringer, at der var opnået fremskridt i forbindelse med kvantitative restriktioner, som var blevet indført i 2010 for eksporten af **bomuld**, navnlig bomuldsgarn og råbomuld. I august 2011 havde den indiske regering således ophævet alle endnu gældende kvantitative restriktioner for råbomuld. Disse fremskridt blev imidlertid truet umiddelbart efter offentliggørelsen af rapporten fra 2012, da der blev indført et nyt delvist forbud den 5. marts 2012 forud for en formel fjernelse den 4. maj. Efter bilaterale og sektorspecifikke forhandlinger med den indiske regering fik EU tilsagn fra indisk side om, at man ikke ville indføre eksportrestriktioner i næste sæson.

I **Japan** var der i sidste års rapport om handels- og investeringshindringer blevet rapporteret om visse fremskridt. Efter topmødet mellem EU og Japan i maj 2011 blev der indledt en screeningundersøgelse med henblik på at undersøge omfanget og ambitionsniveauet i kommende forhandlinger om en frihandelsaftale. I 2012 blev en samlet liste over ikke-toldmæssige hindringer drøftet i forbindelse med denne screeningundersøgelse. Med hensyn til nogle af de problemer, der blev konstateret, har screeningundersøgelsen allerede givet resultater, og følgende ikke-toldmæssige hindringer på listen er nu blevet fjernet: økologiske fødevarer, spiritusbevilling i engrossektoren, gennemsigtighed, udvidelse af aftalen mellem Japan og EU om gensidig anerkendelse af god fremstillingspraksis for lægemidler til at omfatte 12 nye EU-medlemsstater, og godkendelse af to fødevarerilsætningsstoffer, mens der

er gjort gode fremskridt med hensyn til at løse spørgsmål vedrørende pyrotekniske sikkerhedsanordninger i bilsektoren og forudsigeligheden af prissætningen af lægemidler. Japan har også besluttet at ophæve forbuddet mod import af oksekød fra Frankrig og Nederlandene for så vidt angår dyr på under 30 måneder. Ansøgningerne fra andre medlemsstater er nu ved at blive behandlet. Det forventes, at den faktiske åbning vil finde sted i løbet af foråret 2013. I en række andre tilfælde, f.eks. radioudstyr, medicinsk udstyr, automobiler eller lægemidler, må Japan inden udgangen af marts 2013 forventes at træffe yderligere foranstaltninger for at tage højde for EU's interesser. Med hensyn til de tilbageværende spørgsmål skulle de kommende forhandlinger om en frihandelsaftale gøre det muligt at opnå yderligere fremskridt.

Med optagelsen af **Rusland** i WTO den 22. august 2012 blev de russiske importtoldsatser for første gang bundet. Den vigtigste følge var fjernelsen af de toldforhøjelser, der var blevet indført i 2008 under krisen.

b. Hindringer, hvor der blev opnået visse fremskridt

Det fremgik af rapporten om handels- og investeringshindringer fra 2011, at Kommissionens ihærdige indsats havde givet resultater med hensyn til et af de mest systemrelaterede spørgsmål på listen over bilaterale handelsproblemer med **Kina**. Der blev opnået væsentlige fremskridt i første halvår af 2011 med hensyn til den såkaldte politik vedrørende "**national innovation**", som bygger på princippet om kun at give adgang til innovative produkter ved offentlige indkøb, hvis den intellektuelle ejendomsret er af kinesisk oprindelse.

Finansministeriet havde ophævet tre grundlæggende forskrifter i begyndelsen af juli 2011, og der blev fremsat politiske meddelelser på højeste niveau. Det ser imidlertid ud til, at lovgivning, der kræver synkronisering af teknologistandarder med udvikling inden for national innovation, offentliggøres på regionalt plan (f.eks. myndighedsregulering, der trådte i kraft i Guangdong i marts 2012). Ligeledes fortsætter elementer af national innovation med at dukke op i en eller anden form, hvad enten det er i forbindelse med standarder for informationssikkerhed, der er udviklet til støtte for beskyttelsessystemet på flere niveauer (MLPS), eller nye kataloger for offentlige indkøb, som f.eks. biler til embedsmænd eller partiledere, eller udkastet til nyt katalog fra Kommissionen for National Udvikling og Reform (NDRC) vedrørende strategiske vækstindustrier. Fremskridtene er derfor fortsat skrøbelige: Afkoblingen mellem politikken vedrørende national innovation og offentlige indkøb ser ikke ud til at være en helt etableret politik, og der er fortsat behov for en detaljeret overvågning, navnlig da den seneste lovgivning synes at blive stadig mere sofistikeret.

Inden for området standardisering og teknisk regulering gav de **kinesiske** hindringer i sektoren for **informationssikkerhed**, der blev udpeget som prioriteret område (f.eks. forordningen fra det statslige kontor for administration af kryptering (OSCCA) om kommerciel kryptering og beskyttelsessystemet på flere niveauer (MLPS)), fortsat anledning til problemer. Der er gjort visse begrænsede fremskridt⁸, men der er fortsat problemer med at opnå OSCCA-godkendelse i forbindelse med produkter med kryptering, og gennemførelsen af beskyttelsessystemet på flere niveauer fortsætter.

---

⁸ En CC-IS-licens (China Compulsory Certification for Information Security Products) blev udstedt til en udenlandsk ejet virksomhed i maj 2012 på grundlag af en licens til krypteringstest fra OSCCA. Dette var første gang, OSCCA udstedte en licens til krypteringstest til en udenlandsk ejet virksomhed. Certificeringen var imidlertid betinget af, at den chip, der anvendes på smartcardet, fremstilles af en kinesisk halvlederproducent og har indbyggede kinesiske krypteringsalgoritmer (Kilde: European Union Chamber in China Position Paper 2012).

Andre spørgsmål, der giver anledning til bekymring, er vilkårene for den **kinesiske eksportfinansiering** og **subsidierna**. Kina bruger eksportkreditter, som rejser spørgsmål med hensyn til OECD-/WTO-bestemmelserne, for at støtte nationale førende virksomheders eksport inden for kapitalintensive, ofte højteknologiske sektorer. Der blev opnået visse fremskridt i 2012, da Kina har tilkendegivet sin principielle vilje til at indlede internationale forhandlinger vedrørende vilkårene for eksportfinansiering. Et første møde i en international arbejdsgruppe blev afholdt i november 2012, og Kina har tilbudt at være vært for det næste møde i maj 2013. Forhandlingsprocessen har imidlertid ikke haft en let start. For at gøre det muligt for deltagerne i den internationale arbejdsgruppe at drøfte spørgsmål vedrørende eksportkreditter yderligere på uformelt plan vil EU i mellemtiden være vært for et teknisk møde i marts 2013.

Det fremgik af sidste års rapport om handels- og investeringshindringer, at der ikke var opnået væsentlige fremskridt i **Indien** med hensyn til at åbne visse sektorer, såsom detailhandel, juridisk vejledning, bogføring, forsikring, banktjenester og finansielle tjenester, for **udenlandske investeringer**. Der var ligeledes fortsat bekymring med hensyn til reformen af postsektoren og de eventuelle negative virkninger for kurertjenester. I 2012 synes regeringen imidlertid at have påbegyndt en økonomisk reformdagsorden. Nogle konkrete resultater af denne proces er åbningen af detailhandlen (enkelt- og flermærkedetailhandel) for direkte udenlandske investeringer og beslutningen om at øge de direkte udenlandske investeringer i luftfartsselskaber. Andre reformer, der behandles af parlamentet, er bankreformer og åbning af forsikringsområdet for direkte udenlandske investeringer, som begge ville bekræfte regeringens hensigt om at gå videre med økonomiske reformer.

Ligeledes i **Indien** blev der opnået visse begrænsede fremskridt med hensyn til **krav om sikkerhedsgodkendelse på telekommunikationsområdet**. For det første vedrørende de sikkerhedskrav, der blev indført i 2010 for telekommunikationsudstyr: Disse blev i sidste ende ændret med henblik på at eliminere de mest byrdefulde betingelser, navnlig fjernelsen af det oprindelige krav om at deponere oprindelseskoder. Der er stadig betænkeligheder med hensyn til kravet om at certificere udstyr, hvor der anses for at være sikkerhedshensyn i Indien, i strid med international praksis på dette område, som er baseret på kriterier om gensidig anerkendelse. Indien har også i lang tid gennemført en certificeringsordning fra det indiske standardiseringskontor (Bureau of Indian Standards (BIS)) for importerede og **eksporterede dæk**. I september 2012 fjernede Indien et af de mest byrdefulde elementer af ordningen, dvs. forbuddet mod at sælge IS-mærkede dæk (Indian Standard) uden for det indiske marked. Dette havde længe været et ønske hos EU's industri. Der er imidlertid fortsat en række problemer vedrørende certificeringen af dæk (gebyrer, der opkræves pr. dæk, langvarige procedurer, fabriksinspektioner og krævede bankgarantier osv.). Med hensyn til BIS-certificering af **stålprodukter** har Indien udsat ikrafttrædelsen af certificeringskravene for nogle produkter indtil marts 2013 (tidligere september 2012). Certificeringskravene er imidlertid fortsat uforholdsmæssige og ikke i overensstemmelse med international praksis på dette område (fabriksinspektioner, lange frister, for vidtgående afprøvning, gebyrer). Indien har givet meddelelse om certificeringsordningerne for både dæk og stålprodukter i henhold til WTO-aftalen om tekniske handelshindringer (TBT-aftalen), og de drøftes regelmæssigt inden for rammerne af TBT-komitéen.

I **USA** er de fremskridt, der blev beskrevet i sidste års rapport om handels- og investeringshindringer, blevet bekræftet. Det fremgik af rapporten, at der var opnået fremskridt med hensyn til "**100 % scanning**"-lovgivningen. Som følge af en række foranstaltninger, også fra EU's side, udsatte det amerikanske Department of Homeland Security kravene om en 100 %-containerscanning, som efter planen skulle træde i kraft i juli

2012, i to år. I deres handelspolitiske undersøgelse bekræftede USA, at fristen for 100 %-scanningen først vil træde i kraft den 1. juli 2014. Lovkravet gælder fortsat, men fristen for gennemførelsen er blevet ændret. Ministeren for Department of Homeland Security har bemyndigelse til at udsætte den igen til den tid, men der er endnu ikke truffet beslutning om en sådan yderligere udsættelse.

Ligeledes i USA var der, selv om denne lovgivning forsat er problematisk som sådan, visse fremskridt med hensyn til lovgivningen om "**køb amerikansk**". Den konjunkturpakke, som blev indført under finanskrisen i 2009 og omfattede vidtrækkende bestemmelser om "køb amerikansk", udløb i september 2011 og blev ikke forlænget.

Den 25. januar 2013, 8 måneder efter indledningen af WTO-tvistbilæggelseskonsultationer om handelsrestriktive foranstaltninger, ophævede **Argentina** de ikke-automatiske importlicenser. Dette er et vigtigt skridt og et resultat af EU's vedvarende bestræbelser på at få Argentina til at overholde sine WTO-forpligtelser, og et tegn på, at WTO's tvistbilæggelsesmekanisme tjener sit formål. Det fjerner imidlertid ikke alle de handelsrestriktive foranstaltninger, der er i kraft i Argentina. EU anmodede derfor den 28. januar 2013 et WTO-panel om at forsøge at få fjernet to andre ulovlige foranstaltninger (se næste afsnit).

c. **Hindringer, hvor der ikke blev opnået fremskridt i 2012**

På trods af de tiltag, EU gennemførte i 2012, herunder i nogle tilfælde behandling af spørgsmål på højeste politiske niveau, kunne der ikke opnås væsentlige fremskridt med hensyn til en række hindringer, som fortsat vil stå på listen over prioriterede områder i 2013.

Investeringsområdet er fortsat et meget vigtigt område i de bilaterale relationer med Kina i betragtning af dette lands enorme potentiale. Ikke desto mindre findes der fortsat investeringshindringer, og situationen er stort set ikke blevet bedre i løbet af det seneste år. Kataloget for udenlandske investeringer, der blev revideret i slutningen af 2011, var skuffende i den forstand, at det kun indeholdt en liberalisering på et begrænset antal områder, mens markedsadgangen endog blev yderligere begrænset på en række andre områder. Et eksempel på en forværring er udenlandske investeringer i "fremstilling af komponenter" til bilindustrien, som juridisk set havde været "uden restriktioner" indtil vedtagelsen af kataloget for udenlandske investeringer fra 2011. Kataloget fra slutningen af 2011 begrænser nu investeringer i forbindelse med batterier til elbiler til maksimalt 50 %. Selv om begge parter på topmødet mellem EU og Kina den 20. september 2012 bekræftede deres vilje til at træffe forberedelser til indledningen af investeringsforhandlinger, fortsætter de indledende kontakter mellem de europæiske og kinesiske myndigheder, da de interne forberedelser stadig er i gang hos begge parter. I 2012 er der blevet fremsat en lang række officielle erklæringer vedrørende en yderligere åbning for investeringer, navnlig inden for tjenester. Det vil vise sig, om der bliver fulgt op på dette i praksis.

I løbet af 2011 vedtog **Kina** en **undersøgelsesmekanisme for national sikkerhed ved fusioner og virksomhedsovertagelser**, hvor udenlandske investorer er involveret, og med denne vil Kina kunne blokere for udenlandske erhvervser af hensyn til den nationale sikkerhed. Den endelige mekanisme blev vedtaget i september 2011. Problemet er ikke indførelsen af en sådan mekanisme i sig selv (sådanne mekanismer findes også i visse EU-medlemsstater), men at den har et meget bredt anvendelsesområde – både med hensyn til sektorer og definitionen af national sikkerhed – og går langt ud over aftalte internationale (OECD) principper. Der kan ikke konstateres fremskridt, og vi har kendskab til et nyligt

tilfælde med et joint venture med en EU-virksomhed, som for øjeblikket er ved at gå igennem screeningmekanismen for direkte udenlandske investeringer, hvor procedurer og regler stadig er uklare og uforudsigelige, hvilket skaber stor usikkerhed og afskrækker potentielle investorer.

Indiens nye politiske rammer vedrørende telekommunikation er stadig i udviklingsfasen, men nogle dele af politikken, der allerede er blevet offentliggjort, indeholder krav om lokalt indhold (mindst 30 %), som favoriserer indenlandsk produceret udstyr og elektroniske produkter i indkøbsprocedurer. Lignende bestemmelser findes på andre industriområder, såsom produktion af vedvarende energi og solenergi. Selv om Indien ikke har undertegnet aftalen om offentlige indkøb, er denne politiske udvikling ret bekymrende, navnlig på baggrund af de aktuelle forhandlinger om en frihandelsaftale, da den bekræfter Indiens hensigt om at fremme nationale førende virksomheder inden for industrielle nøglesektorer, hvor EU-operatører har betydelige interesser i Indien. Disse politikker kunne derfor bringe de nuværende forretningsmuligheder i Indien i fare. Som en anden bekymrende udvikling er det også vigtigt at bemærke, at Indien har planer om at indføre krav om lokalt indhold i forbindelse med private indkøb af telekommunikationsudstyr med hensyn til sikkerhedsfølsomme aspekter, et projekt, der i høj grad optager industrien.

Som det fremgik af rapporten fra sidste år, opnåede man i 2011 med **Indien** visse fremskridt vedrørende **sundheds- og plantesundhedsspørgsmål** (SPS). Nærmere bestemt blev der for så vidt angår en tilpasning til internationale standarder opnået fremskridt med hensyn til genetisk materiale fra kvæg (sæd). Trods Indiens tilsagn om at ændre disse importbetingelser blev der imidlertid ikke konstateret betydelige reelle fremskridt i 2012. Kommissionen følger fortsat nøje dette spørgsmål i relation til Indien, men er stadig bekymret over Indiens generelle tilgang med at opretholde uberettigede og unødvendige SPS-foranstaltninger som en måde til at holde sit landbrugsfødevarermarked lukket for import.

I 2011 var der ikke opnået nogen forbedringer med hensyn til de hindringer, som blev påvist vedrørende **Mercosur**-landene, hvor vi tværtimod havde konstateret, at visse protektionistiske tendenser fortsatte, især med hensyn til foranstaltninger gennemført i Argentina og Brasilien. Med hensyn til nogle af disse hindringer (f.eks. restriktioner vedrørende **søtransport** og **eksportrestriktioner for råvarer** i Argentina og Brasilien) skulle forhandlingerne om en frihandelsaftale efter planen primært være den ramme, hvor disse spørgsmål skulle drøftes. Selv om forhandlingerne med Mercosur er skredet meget langsomt fremad, blev parterne den 26. januar 2013 på ministerniveau enige om, at der vil blive udvekslet tilbud senest i sidste kvartal af 2013.

Generelt er de **importbegrænsende foranstaltninger** stigende. Argentinas politik vedrørende genindustrialisering og importsubstitution videreføres og medfører forskelsbehandling af import. I februar 2012 indførte Argentina et nyt enkelt "elektronisk vindue" for al import med en forpligtelse for importører til på forhånd at afgive tro og love-erklæringer i forbindelse med al import, som er omfattet af skønsmæssige godkendelser fra forskellige statslige organer. Dette øger de allerede alvorlige forsinkelser i mange sektorer. I april 2012 blev denne ordning udvidet til servicesektoren. Udenlandske virksomheder berøres også i stigende grad af begrænsninger med hensyn til at overføre udenlandsk valuta, udbytte og royalties. Desuden skal importører overholde balanceringskrav på importområdet. Disse foranstaltninger er navnlig ikke forenelige med forbuddet mod at indføre kvantitative restriktioner samt forpligtelsen til ikke-forskelsbehandling og princippet om national behandling i henhold til GATT 1994 og bestemmelserne i aftalen om importlicensprocedurer. Den 25. maj 2012 anmodede EU om WTO-tvistbilæggeskonsultationer vedrørende ikke-

automatiske licenser (som blev ophævet i januar 2013 – se ovenfor), forudgående tro og love-erklæringer fra importører og balanceringskrav på importområdet, men konsultationerne i juli gav ingen resultater. Den 6. december 2012 anmodede EU WTO om at træffe afgørelse om lovligheden af Argentinas handelsrestriktive foranstaltninger og oprette et panel. USA og Japan anmodede om oprettelse af et panel samme dag og vedrørende de samme foranstaltninger.

Argentina fastholdt også restriktioner i **sektoren for genforsikringstjenester**. I februar 2011 udsendte det argentinske tilsyn for forsikringer (*Superintendencia de Seguros de la Nacion* eller SSN) en beslutning om ændring af lovrammen for genforsikring. Blandt de vigtigste bestemmelser var, at den nye ordning begrænser markedsadgangen ved kun at tillade nationale selskaber eller lokalt etablerede afdelinger af udenlandske selskaber at tilbyde genforsikringstjenester i Argentina. Der er ikke opnået fremskridt.

Situationen blev ikke bedre med hensyn til adgang til **offentlige indkøb** i **Brasilien**. I 2010 indførte Brasilien en horisontal præferencemargin på 25 % i sin nationale lovgivning om offentlige indkøb, som øjeblikkeligt blev anvendt på informations- og kommunikationsteknologisektoren. Der er ikke opnået fremskridt i 2012.

Brasilien har ligeledes strammet sine procedurer for import af **tekstiler og beklædning** ved hjælp af strengere toldkontrol siden sidste kvartal af 2011. Import af tekstiler og beklædning underkastes den grå og den røde toldprocedure. Dette betyder, at varerne underkastes en fysisk kontrol, og at prøver kan blive underkastet laboratorietest. Der kan ikke meldes om fremskridt.

2. ANDRE BETYDELIGE HINDRINGER OG PRIORITEREDE OMRÅDER I DETTE ÅRS RAPPORT OM HANDELS- OG INVESTERINGSHINDRINGER

Ud over de hindringer, der i rapporten om handels- og investeringshindringer fra 2012 blev udpeget som uløste problemer, er en række nye hindringer for markedsadgang, som er dukket op i år, blevet optaget på listen over prioriterede områder med henblik på håndhævelse.

a. Nye hindringer

Det fremgik af rapporten om handels- og investeringshindringer fra 2012, at **Brasilien** i september 2011 havde hævet **beskatningen af industriprodukter** i forbindelse med salg af motorkøretøjer og lastbiler, som ikke opfylder visse krav om lokal produktion. De midlertidige regler for industriprodukter fra 2011 blev i oktober 2012 erstattet af nye regler for 2013-2017 med yderligere betingelser og krav (det såkaldte INOVAR-AUTO-støtteprogram). Lokale fabrikker vil kunne få reduceret beskatningen af industriprodukter, hvis de opfylder betingelser vedrørende bl.a. investeringer i FoU og udførelse af et stigende antal faser i fremstillingsprocessen i Brasilien. Skattenedsættelser er i form af et trinvis stigende skattefradrag, der knyttes til anvendelsen af autoreservedele produceret på hjemmemarkedet. Brasilien har derfor i det væsentlige forlænget den diskriminerende beskatningsordning, der var indført i 2011. Ordningen for 2013-2017 giver fortsat incitamenter til lokal produktion til skade for importen.

Anvendelsen af **indirekte skatter** til at beskytte brasilianske fabrikker mod import er ikke begrænset til automobilektoren. Der er også konstateret problematiske foranstaltninger i

andre sektorer, såsom elektronik og telekommunikationsudstyr. Det vækker bekymring, at den tvivlsomme skattepraksis eventuelt kan blive udvidet til flere områder, herunder med henblik på at subsidiere brasilianske eksportvirksomheder.

De problemer, der er konstateret med hensyn til intern beskatning, er blevet yderligere forstærket af Brasiliens beslutning i oktober 2012 efter en afgørelse truffet på Mercosur-topmødet om at **forhøje tolden i forbindelse med 100 positioner** op til WTO' bundne satser som en undtagelse fra den fælles toldsats for **Mercosur**. Selv om dette ikke er i strid med WTO-forpligtelser, er beslutningen ikke i overensstemmelse med G20's politiske forpligtelse til at undlade at træffe foranstaltninger, der indebærer importrestriktioner. Mange produkter er omfattet, såsom keramiske produkter og ildfaste materialer, papir, viscosegarn, forarbejdede kartofler, kemikalier osv., hvoraf mange er af væsentlig økonomisk betydning for EU. En yderligere toldforhøjelse af 100 positioner som undtagelse fra den fælles toldsats for Mercosur forventes i begyndelsen af 2013.

Med hensyn til biler er der i Brasilien en tendens til at gennemføre egne **nationale forskrifter** og egne **certificeringsprocedurer for autoreserveredele**, mens FN/ECE-certificerede og -mærkede produkter tidligere blev accepteret i Brasilien uden yderligere afprøvning, certificering eller mærkning. Ideelt set burde Brasilien tilslutte sig den multilaterale aftale om indførelse af ensartede tekniske forskrifter og gensidig anerkendelse af godkendelser for biler og reservedele (FN/ECE-overenskomsten af 1958), men der er ikke sikret politisk vilje til at gøre dette. Alternativt ville måder til at fremme Brasiliens accept af procedurer for overensstemmelsesvurdering (afprøvning og kontrol), der foretages i EU, hjælpe EU's fabrikanter.

Den tendens til at stille **krav om lokalt indhold**, der er nævnt med hensyn til Brasilien og Indien som beskrevet ovenfor, kan også konstateres i **Kina**, selv om krav om lokalt indhold generelt ikke er offentliggjort i nationale eller lokale kinesiske forskrifter. Det betyder ikke, at de ikke findes, men snarere at de er blevet mere sofistikerede og skjulte end tidligere. I de seneste år er offentlige indkøb også blevet et væsentligt problemområde. Offentlige indkøb i Kina er hovedsagelig undergivet to love – loven om offentlige indkøb (anslået markedsværdi 1,13 mia. CNY, og som ikke gælder for statsejede virksomheder) og loven om udbud (anslået markedsværdi 8,3 mia. CNY, og som gælder for statsejede virksomheder). I nogle tilfælde har lokale myndigheder fastsat krav om lokalt indhold på 70 %. I praksis har kravet om "indenlandske varer" i udbudsmateriale og manglen på en klar vejledning om definitionen af sådanne "indenlandske varer" forhindret virksomheder med udenlandske investeringer, der er etableret i Kina, i at få lige adgang til offentlige indkøbskontrakter.

Det er bekymrende, at regeringen i **Argentina** i de seneste år aktivt har arbejdet for, at visse sektorer og industrier øger det **lokale indhold** i deres produktionsproces. Som følge heraf er en lang række sektorer og industrier bundet af krav om lokalt indhold, herunder minedrift, automobiler, fodtøj, landbrug, maskiner, byggematerialer, lægemidler, kemikalier og tekstiler. Sektoren for tjenesteydelser er også meget berørt af regeringens politik: bank-, forsikrings- og medietjenester er bundet af tunge krav om lokalt indhold.

I april 2012 traf regeringen i Argentina beslutning om at ekspropriere 51 % af YPF's aktier, der er ejet af den spanske virksomhed **Repsol**, og 51 % af aktierne i Repsol YPF GAS S.A., der er ejet af den spanske virksomhed Repsol Butano S.A. For det første kan denne ekspropriation være diskriminerende, da kun én aktionærs aktier i YPF blev eksproprieret, ikke andres. For det andet har Argentina i strid med bestemmelserne i den bilaterale

investeringsaftale mellem Spanien og Argentina ikke ydet erstatning for den tidligere ejers tab.

Indien har for nylig underrettet TBT-komitéen om sin hensigt om at indføre en **obligatorisk registreringsordning for elektronik- og informationsteknologiprodukter**. Den pågældende ordning (f.eks. forpligtelse til at afprøve produkter i indiske laboratorier fra april 2013) fastsætter en overensstemmelsesvurderingsprocedure, som er strengere end nødvendigt med hensyn til de risici, der ville være forbundet med en manglende overensstemmelse. I EU betragtes sådanne produkter som lavrisikoprodukter og er derfor omfattet af leverandørers overensstemmelseserklæring. Handelen mellem EU og Indien i forbindelse med disse produkter kan blive påvirket betydeligt.

Et yderligere spørgsmål, der giver anledning til bekymring, er Kinas **momsfritagelse for indenlandsk producerede regionale fly**. Denne fritagelse giver anledning til alvorlige vanskeligheder på grundlag af WTO's krav om ikke-diskrimination og hæmmer markedsadgangen for udenlandske producenter. Spørgsmålet vil blive videreført, således at Kina bringer sig selv i overensstemmelse med sine internationale forpligtelser.

b. Rusland – nye hindringer efter optagelsen i WTO, foruden spørgsmål vedrørende markedsadgang, der længe har været uafklaret

Rusland har afsluttet sin 18 år lange forhandlingsproces mod optagelse i WTO og tiltrådte formelt organisationen den 22. august 2012. Denne optagelse skal hilses velkommen som en milepæl i forbedringen af handelsrelationerne med dette land. I perioden forud for optagelsen fastholdt eller vedtog Rusland imidlertid en række protektionistiske foranstaltninger, hvoraf størstedelen ikke er i overensstemmelse med Ruslands WTO-forpligtelser.

Med hensyn til **genanvendelsesafgiften på biler** trådte en ny rammelovgivning og en gennemførelsesbekendtgørelse hertil i kraft fra den 1. september 2012, hvorved der etableres en genanvendelsesordning med genanvendelsesafgifter på biler, der bringes i omsætning. Indenlandske fabrikanten kan give en garanti vedrørende genanvendelsen af deres køretøjer i stedet for at betale afgiften, mens udenlandske leverandører skal betale afgiften som en betingelse for registreringen af den importerede bil – en klart diskriminerende foranstaltning. Bilaterale forhandlinger er i gang med henblik på at finde en løsning på dette spørgsmål. Hvis der ikke kan opnås nogen resultater, vil EU overveje at indlede en WTO-tvistbilæggelsesprocedure.

Med hensyn til en lang række produkter, herunder brugte biler, papir, karrosserier m.v., har Rusland siden sin optagelse i WTO anvendt **importtoldsatser**, som er højere end de satser, der er givet tilsagn om (dvs. de bundne satser) (f.eks. ved at lægge en specifik told i form af en minimumsimportpris til den eksisterende værditold)⁹. Disse foranstaltninger, der er i strid med WTO-forpligtelser, bør hurtigt bringes til ophør. Bilaterale forhandlinger er i gang. Der er opnået visse fremskridt hen mod en ændring af en række toldpositioner inden 1. marts 2013, men ikke med hensyn til tolden på karrosserier.

---

⁹ Det skal bemærkes, at en lignende situation kunne opstå i forbindelse med Ukraine, som er ved at revidere visse af dets anvendte toldsats. Desuden har Ukraine også indledt en WTO-procedure med henblik på revision af sine bundne satser med hensyn til et stort antal toldpositioner, hvilket kunne skabe en uheldig præcedens.

Med hensyn til **TBT** er der for nylig blevet udarbejdet en række tekniske forskrifter (f.eks. alkoholholdige drikkevarer, biler og tekstiler) inden for rammerne af toldunionen mellem Rusland, Kasakhstan og Hviderusland. Hvis disse godkendes i den nuværende form, vil de gøre det vanskeligt for EU-erhvervsdrivende at sælge deres produkter på det russiske marked. Rusland er blevet anmodet om at opfylde sine forpligtelser i henhold til WTO's TBT-aftale ved at give meddelelse om udkast til tekniske forskrifter på et passende tidligt stadium for at give andre WTO-medlemmer lejlighed til at analysere og fremsætte bemærkninger til dem. Der er hidtil modtaget to meddelelser (om alkoholholdige drikkevarer og biler), men Rusland gav ikke andre WTO-medlemmer lejlighed til at fremsætte bemærkninger dertil som fastsat i TBT-aftalen. Problemerne i forbindelse med alkoholholdige drikkevarer og tekstiler er blevet drøftet udførligt på bilateralt og multilateralt niveau.

Der forventedes fremskridt i forbindelse med mange **SPS-spørgsmål** efter Ruslands optagelse i WTO, eftersom Rusland normalt fra første dag fuldt ud bør sikre overensstemmelse med WTO's SPS-aftale og de relevante internationale standarder. Rusland bør navnlig sikre, at dets SPS-foranstaltninger bygger på principperne om gennemsigtighed og videnskabelig begrundelse, og bør garantere, at de er forholdsmæssige og berettigede. Der blev imidlertid indført nye hindringer, og en række eksisterende restriktioner er fortsat gældende. Siden 20. marts 2012 har Rusland forbudt import af levende dyr fra EU. Det uforholdsmæssige forbud mod slagtesvin begrundede de russiske myndigheder med, at der var fundet uregelmæssigheder i sundhedscertifikaterne i forbindelse med visse sendinger fra EU. EU's fødevarereproducenter oplever stadig ekstremt lange forsinkelser eller afslag på at blive nygodkendt til eksport til Rusland eller toldunionen, og medlemsstaterne opfordres til at anmode om revisioner af deres ordning. Bilaterale forhandlinger er i gang, men hidtil uden tilfredsstillende resultater. For nylig iværksatte Rusland en række nye SPS-foranstaltninger vedrørende forbud mod kølet kød og læggekartofler fra Tyskland. EU er bekymret over den systematiske brug af forbud mod sine produkter fra Ruslands side, så snart der opstår et enkelt problem, uden at der tages hensyn til WTO-principperne om begrundede og forholdsmæssige aktioner i forbindelse med SPS-foranstaltninger.

Med hensyn til **træimport** fra Rusland skulle den bilaterale aftale mellem EU og Rusland vedrørende to toldkontingenter for rødgran og skovfyr have gjort det muligt for EU-erhvervsdrivende at importere disse træsorter til væsentligt lavere eksporttoldsatser fra september 2012. Udstedelsen af eksportlicenser blev imidlertid alvorligt forsinket, og EU måtte ved flere lejligheder rejse spørgsmålet for at få fjernet de vigtigste hindringer. Efter måneders forsinkelse er udstedelsen af eksportlicenser omsider blevet påbegyndt, og importen af træ under toldkontingenterne stiger nu betydeligt. EU vil sikre, at denne tendens ikke vendes i 2013.

c. Gennemførelse af frihandelsaftalen med Sydkorea

Frihandelsaftalen mellem EU og Sydkorea er blevet anvendt midlertidigt siden juli 2011¹⁰. Det er den første af en ny generation af frihandelsaftaler, og aftalen er kendetegnet ved at være vidtrækkende og omfattende. Det er også EU's første handelsaftale med et østasiatisk land.

---

¹⁰ Frihandelsaftalen anvendes midlertidigt i EU, indtil alle EU-medlemsstater har ratificeret den. Situationen med hensyn til ratificeringen kan ses på Rådets websted med oplysninger om aftaler: <http://www.consilium.europa.eu/policies/agreements/search-the-agreements-database?command=details&id=&lang=da&aid=2010036&doclang=DA>.

De vigtigste konklusioner på grundlag af en sammenligning af data for det første år for gennemførelsen af aftalen (juli 2011 - juni 2012) med et gennemsnit af dataene fra de seneste fire år ("referenceperioden") viser, at EU's eksport til Sydkorea steg med i alt 37 %. Samtidig er EU's import fra Sydkorea kun steget marginalt (1 %).

Med hensyn til de resterende handelshindringer har aftalens institutionelle struktur gjort det muligt for Kommissionen at rejse vigtige problemstillinger såsom bl.a. Sydkoreas forbud mod import af oksekød fra EU samt Sydkoreas afslag på at godkende en international FN/ECE-mærkning på visse autoreservedele. Kommissionen vil videreføre sine bestræbelser for at løse disse og andre markedsadgangsproblemer til fordel for EU's industri. Siden frihandelsaftalens ikrafttræden har der allerede været en vis positiv udvikling, f.eks. i automobilektoren, med hensyn til mærkning af dæk, accept af FN/ECE-typegodkendelsesattester til biler, som tilhører samme familie, registrering af fabrikant af autoreservedele, emissionsmåling og standarder for elbiler.

d. Andre hindringer på udvalgte strategiske partneres markeder

I en række tilfælde blev der konstateret betydelige fremskridt i forbindelse med en række hindringer, som ikke var blevet rapporteret i rapporten om handels- og investeringshindringer fra 2012.

Med hensyn til det længe uafklarede spørgsmål om **edb-reservationssystemer** har **Kina** med ikrafttrædelsen af de midlertidige forskrifter omsider fået lovgivning på plads, som gør det muligt for udenlandske udbydere af edb-reservationssystemer at operere på det kinesiske marked. Der ser stadig ud til at være vanskeligheder med at gennemføre denne nye ramme, og Kommissionen vil fortsat følge situationen nøje i lyset af Kinas WTO-forpligtelser.

Med hensyn til **kosmetik** i **Kina** er der stadig vanskeligheder med hensyn til godkendelsen af nye ingredienser og af produkter, der indeholder nye ingredienser. Der kan imidlertid konstateres visse fremskridt i forbindelse med andre spørgsmål vedrørende kosmetik. I forbindelse med de bilaterale forhandlinger med EU den 25. oktober 2012 bekræftede SFDA (State Food and Drug Administration) således, at man efter omfattende høringer af industrien og handelspartnere havde besluttet at udsætte den planlagte lovgivning om omklassificering af et stort antal produktkategorier fra "ikke-specielle" til "specielle" produkter¹¹. En sådan omklassificering havde været forbundet med betydeligt mere byrdefulde krav. Fremtidige planer vil blive overvejet i forbindelse med revisionen af CHMR (kinesiske grundlæggende bestemmelser på kosmetikområdet), som er planlagt i 2013-2014. Kina har tilkendegivet, at man måske vil overveje at gå fra et system med godkendelse forud for markedsføringen til et system med en meddelelsesordning. Det er imidlertid fortsat uklart, om dette vil være tilfældet for alle kosmetiske produkter.

Med hensyn til **kinesiske bestemmelser vedrørende CO₂/brændstofeffektivitet** anførte ministeriet for industri og informationsteknologi, at planerne om et ensartet forbrugsmål var lagt på hylden, og at MIIT ville anvende et system med virksomhedernes gennemsnitlige brændstoføkonomi (som i EU). MIIT anførte imidlertid også, at det ved beregningen af disse gennemsnit ikke ville være muligt at lægge den indenlandsk producerede flåde sammen med den importerede flåde, hvilket er problematisk, da importerede køretøjer normalt er de større, dyrere nichekøretøjer, som ofte er tungere og forbruger mere. Den manglende mulighed for en

---

¹¹ WTO – TBT-meddelelse G/TBT/N/CHN/887.

sammenlægning kan gøre det vanskeligt at nå det gennemsnitlige mål for den importerede flåde.

Endelig udsatte **Kina** NDRC's udkast til prispolitik vedrørende implantabelt medicinsk udstyr, som fastsatte et prisloft for avancerede medicinske implantater og også indeholdt en kompliceret, men diskriminerende maksimal priskalkulation mellem indenlandsk producerede og importerede produkter. Der er risiko for, at spørgsmålet om foranstaltningen rejses igen efter lederskiftet, men der arbejdes ikke videre på disse prissætningsplaner for øjeblikket.

USA har meddelt, at den længe uafklarede endelige lov om **bovin spongiform encephalopati** (BSE) vil blive offentliggjort i 2013, og at loven om **klassisk svinepest** vil træde i kraft. Desuden blev den foreslåede meddelelse om smitsomt blæreudslæt hos svin, som vil anerkende visse italienske regioner som fri for denne sygdom, offentliggjort i slutningen af 2012 med henblik på bemærkninger fra offentligheden. EU forventer, at EU's eksport til USA af kvæg, svin og produkter heraf vil blive genoptaget umiddelbart efter offentliggørelsen af disse regler. EU er imidlertid stadig bekymret over de ekstremt lange forsinkelser i forbindelse med behandlingen af andre SPS-eksportansøgninger, som indgives af EU, f.eks. i forbindelse med æbler, pærer og peberfrugter.

Brasilien har meddelt, at **SPS**-foranstaltningerne i forbindelse med import af drøvtyggere (f.eks. kvæg, får) og produkter heraf fra EU, i forbindelse med transmissible spongiforme encephalopatis (TSE), snart kunne tilpasses den relevante internationale standard og tillade handel. På den anden side gjorde Brasilien ingen væsentlige fremskridt med hensyn til at gennemføre deres egen besøgskalender i forhold til EU-medlemsstater. Dette påvirker fortsat eksporten fra EU negativt og meget alvorligt, især af merværdiprodukter af animalsk oprindelse.

3. KOMBINATION AF TILGÆNGELIGE REDSKABER FOR AT TACKLE HANDELSHINDRINGER

Formålet med dette afsnit er at give en oversigt over, hvordan de forskellige redskaber, som EU har til rådighed, kan kombineres.

a. Handelsdiplomati

Handelsdiplomati er et vigtigt element af EU's eksterne forbindelser og gennemføres både på arbejdsniveau inden for EU-institutionerne, i tæt samarbejde med EU-delegationer i marken og medlemsstaternes forvaltninger og som en øvelse, der iværksættes på højeste politiske niveau, f.eks. i forbindelse med topmøder og bilaterale kontakter. Den måde, hvorpå EU gennemfører sit handelsdiplomati og sine eksterne økonomiske forbindelser, afspejler Det Europæiske Råds efterlysning af bedre synenergi mellem EU og de nationale niveauer i overensstemmelse med bestemmelserne i traktaterne, en stærkere koordinering mellem institutionelle aktører, en bedre inddragelse af alle relevante instrumenter og politikker, og at topmøder med tredjelande udnyttes mere effektivt. Handelsdiplomati er en del af EU's sammenhængende tilgang til dets optræden udadtil.

Handelsdiplomati er normalt den hurtigste måde til at tackle handelshindringer på, da det ikke kræver en specifik sammenhæng som i forbindelse med forhandlinger om en frihandelsaftale eller en lang og kompliceret planlægning som i forbindelse med handelstvister. Direkte

kontakter med lokale myndigheder kan være tilstrækkelige til at sætte fokus på hindringer og gøre opmærksom på, at visse foranstaltninger ikke er i overensstemmelse med WTO-forpligtelser.

Desuden er en sådan måde at tackle handelshindringer på absolut et diplomatisk redskab, da målet hermed netop er at løse spørgsmål, uden at den ene part er nødt til at tabe, mens den anden vinder. Derved undgås risikoen for en eskalering af tvister og gengældelsesforanstaltninger, uanset om de er lovlige eller ej.

Effektiviteten af handelsdiplomati afhænger imidlertid af muligheden for at overbevise det pågældende land om, at det er i dets egen interesse at tackle de pågældende hindringer. Dette afhænger navnlig af følgende:

- Muligheden for at påvise på overbevisende måde, at en fjernelse af hindringen ville skabe fordele for dets forbrugere og virksomheder i et omfang, der ville overstige tabene for andre virksomheder i direkte konkurrence med de EU-virksomheder, der har problemer som følge af hindringen.
- EU's evne til at fremlægge overbevisende alternative løsninger, konkrete forslag, ideelt set baseret på dets egne erfaringer og de omfattende erfaringer i dets medlemsstater og øvrige erfaringer. Samarbejde eller dialoger om regulering er et meget nyttigt redskab i denne henseende. Et sådant samarbejde bør integreres fuldt ud i og støtte EU's overordnede eksterne økonomiske dagsorden over for et bestemt land og derved supplere handelsforhandlinger og lette markedsadgangen¹².
- Muligheden for at anlægge sag: Den kan være vellykket, hvis truslen om sagsanlæg er tilstrækkeligt afskrækkende til at tilskynde landet til at fjerne hindringen. I den forstand er en troværdig og effektiv tvistbilæggelsesprocedure af afgørende betydning for at opnå resultater på handelsdiplomatiområdet.

Dette viser, at handelsdiplomati er meget mere effektivt, når det anvendes sammen med andre instrumenter, da de fleste praktiske redskaber kun kan give resultater, hvis de støttes af troværdige sanktionsmekanismer.

b. Tvistbilæggelse

Med hensyn til **tvistbilæggelse** har EU været blandt de mest aktive WTO-medlemmer i de seneste 17 år siden oprettelsen af tvistbilæggelsesinstansen (DSB) i 1995¹³. I de seneste to år har EU indledt fem nye tvister. EU anfægter på nuværende tidspunkt regler om lokalt indhold, skønmæssig udstedelse af importlicenser, eksportrestriktioner og misbrug af antidumping- og udligningstold indført af tredjelande over for EU's eksport.

I samme periode har EU opnået betydelige sejre i WTO-tvistbilæggelsessager: EU vandt en vigtig sag mod Kinas restriktioner for eksporten af råvarer og sikrede, at spiritus fra EU er omfattet af ikke-diskriminerende behandling i Filippinerne. EU har også løst den langvarige tvist med USA om "nulstillingsmetoden" i forbindelse med antidumping. Den omfattende

¹² Som beskrevet i f.eks. evalueringen af det indre marked i 2007 – ec.europa.eu/citizens_agenda/docs/sec_2007_1519_en.pdf.

¹³ Ud af 452 tvister, der var indbragt for DSB pr. november 2012, var EU involveret i 87 offensive sager (og 73 defensive sager)¹³, dvs. 19,2 % af alle sager, hvoraf 66 var mod ét af de seks lande/regioner, der er behandlet i denne rapport (32 mod USA, 4 mod Brasilien, 8 mod Argentina, 10 mod Indien, 6 mod Japan, 6 mod Kina, hidtil ingen mod Rusland), dvs. 75,9 % af EU's offensive sager.

tvist med USA om store civile fly fortsætter, og EU har opnået vigtige afgørelser fra WTO i forbindelse med USA's ulovlige støtte til Boeing.

For yderligere at styrke håndhævelsesdelen af EU's handelspolitik har Kommissionen også for nylig foreslået forbedrede regler til at håndhæve EU's rettigheder under internationale handelsaftaler¹⁴. Målet er at gøre det muligt for EU at reagere hurtigt og effektivt for at beskytte dets rettigheder. Kommissionen foreslår en forordning med henblik på at fastlægge et sæt klare og overskuelige rammer for vedtagelse af gennemførelsesretsakter efter internationale handelstvister, der har negative økonomiske virkninger for EU.

c. Effektiv udnyttelse af WTO's komitéer

Med hensyn til tekniske forskrifter og procedurer for overensstemmelsesvurdering er EU sammen med USA det mest aktive WTO-medlem i henholdsvis TBT- og SPS-komitéen. TBT-komitéens møder i Genève er et effektivt redskab til at sætte fokus på EU's betænkeligheder med hensyn til tekniske forskrifter, der indføres af andre WTO-medlemmer, øge gennemsigtigheden af sådanne krav, øge opmærksomheden og opbygge alliancer med andre berørte WTO-medlemmer. På TBT-komitéens møde i marts 2012 drøftede man 65 specifikke handelsrelaterede spørgsmål – det højeste antal nogensinde – hvoraf EU rejste eller støttede 35.

EU's proaktive tilgang er ikke begrænset til TBT- og SPS-komitéen og omfatter alle WTO's andre komitéer. Komitéen for importlicensprocedurer og for handelsrelaterede investeringsforanstaltninger (TRIMS) er de mest relevante med hensyn til de handelshindringer, der er nævnt i denne rapport.

d. Forhandlinger om frihandelsaftaler

Forhandlinger om præferencehandelsaftaler, og navnlig frihandelsaftaler og dybtgående og omfattende frihandelsaftaler, men også forhandlinger om optagelse i WTO kan være et nyttigt instrument til at løse visse specifikke handelshæmmende foranstaltninger i tredjelande sammen med de andre instrumenter, der er nævnt ovenfor. Blandt de seks lande og regioner, der er behandlet i denne rapport, har EU på nuværende tidspunkt indledt forhandlinger om frihandelsaftaler med to af dem, nemlig Indien og Brasilien/Argentina (som en del af Mercosur), og vil indlede forhandlinger med Japan snart og eventuelt med USA inden for de næste par måneder. Sammen med forhandlingerne med Rusland om en ny aftale kan disse forhandlinger af en række årsager sætte en positiv ramme med henblik på at tackle handelshindringer:

For det første får EU med sin position som en vigtig eksportdestination i forhandlinger mulighed for at opnå indrømmelser fra tredjelande, som har et stærkt incitament til at forhandle med et integreret marked med 500 millioner forbrugere.

For det andet har sådanne aftaler netop til formål at tackle en lang række hindringer på samme tid og om muligt indføre strengere bestemmelser end de eksisterende internationale handelsregler. EU tilstræber derfor at opnå mere via disse drøftelser end ved blot at håndhæve de eksisterende regler.

Endelig kan den nye generation af frihandelsaftaler gøre det lettere at løse handelstvister, da de omfatter bilaterale tvistbilæggelsesmekanismer, der er baseret på WTO-modellen. I

¹⁴ trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=856.

forbindelse med frihandelsaftaler oprettes der også en omfattende struktur af sektorspecifikke og tematiske arbejdsgrupper og udvalg for at sikre, at aftalen gennemføres korrekt, og forhindre, at der opstår nye hindringer i fremtiden.

Som et redskab til markedsadgang har præferencehandelsaftaler imidlertid også deres begrænsninger. Der er f.eks. engangssituationer: Hindringer, som ikke er blevet løst gennem processen, eller som er opstået efterfølgende, vil skulle tackles via andre kanaler. Desuden er der ikke altid god overensstemmelse mellem den tid, der er nødvendig til at forhandle og indgå frihandelsaftaler, og den meget hurtigere konjunkturudvikling. Endelig er det vanskeligt at finde en balance i forbindelse med indrømmelserne, hvilket ofte betyder, at ikke alle handelshindringer kan løses på samme tid og specifikt, og at nogle må prioriteres for at nå frem til en generelt tilfredsstillende aftale.

5. KONKLUSION

Handel forventes at stimulere det meste af EU's økonomiske vækst i de kommende år. Den bliver også en af de vigtigste prøvesten for vores kontinents konkurrenceevne på globale markeder via vores industris evne til at konsolidere regionale værdikæder og blive en integreret del af de globale værdikæder. I denne forbindelse har Kommissionen til hensigt yderligere at styrke sine partnerskabsinstrumenter under markedsadgangsstrategien med henblik på at tackle handels- og investeringshindringer på globalt plan for at sikre, at der skabes lige betingelser, således at vores økonomiske potentiale kan udnyttes fuldt ud. For at gøre de samlede handelsdiplomatiske bestræbelser, der udfoldes af Kommissionen, EU-delegationer og medlemsstater i marken i tredjelande, mere effektive vil Kommissionen navnlig regelmæssigt gennemgå og ajourføre listen over de vigtigste hindringer på vores vigtigste handelspartners markeder og udlevere "nodeblade" til medlemsstaterne, således at de kan sende samordnede budskaber i deres kontakter med myndighederne i de pågældende lande. Handelsdiplomati vil drage nytte af en optimeret udnyttelse af alle relevante instrumenter og politikker og af topmøder med tredjelande og EU's eksterne forbindelser generelt – Tjenesten for EU's Optræden Udadtil vil støtte disse bestræbelser og arbejde hen imod større overensstemmelse.

EU er fortsat verdens største eksportør, importør, udenlandske direkte investor og modtager af direkte udenlandske investeringer. Det er lykkedes for EU at holde fast i en andel på næsten 20 % af verdens samlede eksport¹⁵ gennem årene på trods af den økonomiske krise og de dramatiske forandringer, der har formet verdenshandelen i de seneste 30 år. Vores massive handelsoverskud med hensyn til fremstillingsvirksomhed på 281 mia. EUR – et tal, der er blevet femdoblet siden 2000 – har mere end opvejet stigningen i vores energiregning i samme periode. EU's overskud hvad angår tjenesteydelser er på ti år blevet 20 gange større og nåede op på 108 mia. EUR i 2011, og EU's handelsbalance på landbrugsområdet er gået fra et underskud på over 3 mia. EUR i 2000 til et overskud på omkring 7 mia. EUR i 2011.

Til støtte for disse sigende resultater vil Kommissionen sammen med medlemsstaterne fortsat intensivere sine bestræbelser på at fjerne hindringer i tredjelande gennem en fælles indsats og ved at kombinere alle midler, der er til rådighed, for at sikre en fair markedsadgang. Foruden handelsdiplomati, der gennemføres fra Bruxelles og i marken, omfatter dette en effektiv udnyttelse af WTO's komitéer, håndhævelse af forpligtelser, der er indgået i henhold til

---

¹⁵ Handel med varer, heri ikke medregnet olie og gas, kilde UN-COMTRADE database.

multilaterale og bilaterale aftaler, også via målrettede tvistbilæggelser, om nødvendigt, når EU's partnere ikke respekterer deres internationale forpligtelser, og sikre den bedste udnyttelse af forhandlingerne om frihandelsaftaler til at løse handelshindringer på en systematisk måde.